

I

(Akty ustawodawcze)

DYREKTYWY

DYREKTYWA RADY (UE) 2017/1852

z dnia 10 października 2017 r.

w sprawie mechanizmów rozstrzygania sporów dotyczących podwójnego opodatkowania w Unii Europejskiej

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 115,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Sytuacje, w których różne państwa członkowskie odmiennie interpretują lub stosują postanowienia dwustronnych umów i konwencji podatkowych lub Konwencji w sprawie eliminowania podwójnego opodatkowania w przypadku korekty zysków przedsiębiorstw powiązanych (90/436/EWG) ⁽³⁾ (zwanej dalej „unijną konwencją arbitrażową”), mogą powodować poważne przeszkody podatkowe dla przedsiębiorstw prowadzących działalność transgraniczną. Powodują one nadmierne obciążenie podatkowe dla przedsiębiorstw oraz mogą być przyczyną zakłóceń gospodarczych i obniżenia efektywności, a ponadto mogą negatywnie wpływać na transgraniczne inwestycje i wzrost.
- (2) Z tego względu konieczne jest, aby w Unii istniały mechanizmy, które zapewniają skuteczne rozstrzygnięcie sporów dotyczących interpretacji i stosowania takich dwustronnych umów i konwencji podatkowych oraz unijnej konwencji arbitrażowej, a w szczególności sporów prowadzących do podwójnego opodatkowania.
- (3) Mechanizmy obecnie przewidziane w dwustronnych umowach i konwencjach podatkowych oraz w unijnej konwencji arbitrażowej mogą nie zapewniać skutecznego rozstrzygnięcia takich sporów we wszystkich przypadkach w sposób terminowy. Monitorowanie prowadzone w ramach wykonywania unijnej konwencji arbitrażowej ujawniło pewne istotne niedociągnięcia, w szczególności pod względem dostępu do procedury oraz pod względem czasu trwania i skutecznego zakończenia procedury.
- (4) W celu stworzenia bardziej sprawiedliwego otoczenia podatkowego należy udoskonalić przepisy dotyczące przejrzystości oraz wzmocnić środki przeciwdziałające unikaniu opodatkowania. Jednocześnie w duchu sprawiedliwego systemu podatkowego konieczne jest też zapewnienie, aby mechanizmy rozstrzygnięcia sporów były

⁽¹⁾ Opinia z dnia 6 lipca 2017 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Opinia z dnia 22 lutego 2017 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Dz.U. L 225 z 20.8.1990, s. 10.

kompleksowe, skuteczne i trwałe. Usprawnienie mechanizmów rozstrzygania sporów jest też niezbędne z uwagi na ryzyko zwiększenia się liczby sporów w zakresie podwójnego lub wielokrotnego opodatkowania dotyczących potencjalnie wysokich kwot, z racji bardziej regularnych i skoncentrowanych praktyk kontrolnych ustanowionych przez administrację podatkową.

- (5) Zasadnicze znaczenie ma wprowadzenie skutecznych i efektywnych ram rozstrzygania sporów podatkowych, które to ramy zapewniają pewność prawa i środowisko przyjazne inwestycjom przedsiębiorstw w celu stworzenia sprawiedliwych i skutecznych systemów podatkowych w Unii. Mechanizmy rozstrzygania sporów powinny też stwarzać zharmonizowane i przejrzyste ramy rozwiązywania sporów i zapewniać w ten sposób korzyści wszystkim podatnikom.
- (6) Rozstrzyganie sporów powinno mieć zastosowanie do odmiennej interpretacji i odmiennego stosowania dwustronnych umów i konwencji podatkowych oraz unijnej konwencji arbitrażowej, w szczególności do odmiennej interpretacji i odmiennego stosowania prowadzących do podwójnego opodatkowania. Należy to osiągnąć za pomocą procedury, w której pierwszym krokiem będzie zgłoszenie sprawy do organów podatkowych zainteresowanych państw członkowskich w celu rozstrzygnięcia sporu w drodze procedury wzajemnego porozumiewania. Państwa członkowskie należy zachęcać do stosowania niewiążących form pozasądowego rozstrzygnięcia sporów, takich jak mediacja lub postępowanie pojednawcze, na ostatnich etapach procedury wzajemnego porozumiewania. Jeżeli takie porozumienie nie zostanie osiągnięte w określonym czasie, sprawę należy poddać procedurze rozstrzygnięcia sporów. W doborze metody rozstrzygnięcia sporów należy zachować elastyczność, wykorzystując struktury *ad hoc* albo struktury o bardziej stałym charakterze. Procedury rozstrzygnięcia sporów mogłyby przyjąć formę komisji doradczej, w której skład wchodziłoby zarówno przedstawiciele zainteresowanych organów podatkowych, jak i niezależne osoby cieszące się powszechnym uznaniem, lub formę komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów (przy czym ta ostatnia zapewniałaby elastyczność w doborze metod rozstrzygnięcia sporów). Ponadto, w stosownych przypadkach, państwa członkowskie mogłyby wybrać, w drodze dwustronnego porozumienia, jakiegokolwiek inne postępowanie w zakresie rozstrzygnięcia sporów, takie jak „arbitraż ostatniej oferty” (zwany również arbitrażem „ostatniej najlepszej oferty”), w celu rozwiązania sporu w sposób wiążący. Organy podatkowe powinny podjąć ostateczną wiążącą decyzję odwołując się do opinii komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów.
- (7) Usprawniony mechanizm rozstrzygnięcia sporów powinien opierać się na istniejących już w Unii systemach, w tym na unijnej konwencji arbitrażowej. Zakres stosowania niniejszej dyrektywy powinien być jednak szerszy niż zakres stosowania unijnej konwencji arbitrażowej, który ogranicza się jedynie do sporów dotyczących ustalania cen transferowych i przypisywania zysków stałym zakładom. Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie do wszystkich podatników podlegających opodatkowaniu z tytułu podatków dochodowych i podatków od kapitału, objętych dwustronnymi umowami i konwencjami podatkowymi oraz unijną konwencją arbitrażową. Jednocześnie obciążenie administracyjne osób fizycznych, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw przy korzystaniu z procedury rozstrzygnięcia sporów powinno być mniejsze. Ponadto usprawnić należy etap rozstrzygnięcia sporów. W szczególności konieczne jest ustanowienie ograniczenia czasu trwania procedur rozstrzygnięcia sporów dotyczących podwójnego opodatkowania oraz warunków procedury rozstrzygnięcia sporów dla podatników.
- (8) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹⁾.
- (9) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności niniejsza dyrektywa dąży do zapewnienia pełnego poszanowania prawa dostępu do bezstronnego sądu oraz wolności prowadzenia działalności gospodarczej.
- (10) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie ustanowienie skutecznej i efektywnej procedury rozstrzygnięcia sporów w kontekście właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działań możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym samym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (11) Komisja powinna dokonać przeglądu stosowania niniejszej dyrektywy po upływie pięciu lat, a państwa członkowskie powinny wesprzeć ten przegląd, dostarczając Komisji stosownych informacji,

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące mechanizmu rozstrzygnięcia sporów między państwami członkowskimi, gdy spory te powstają w związku z interpretacją i stosowaniem umów i konwencji, które przewidują eliminowanie podwójnego opodatkowania dochodu oraz, w stosownych przypadkach, kapitału. Określa ona również prawa i obowiązki osób, których dotyczy spór, gdy spory takie powstają. Do celów niniejszej dyrektywy, sprawę, która prowadzi do takich sporów, określa się mianem „kwestii spornej”.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- a) „właściwy organ” oznacza organ państwa członkowskiego wyznaczony jako taki przez zainteresowane państwo członkowskie;
- b) „właściwy sąd” oznacza sąd, trybunał lub inny organ państwa członkowskiego wyznaczony jako taki przez zainteresowane państwo członkowskie;
- c) „podwójne opodatkowanie” oznacza nałożenie przez dwa lub większą liczbę państw członkowskich podatków objętych zakresem stosowania umowy lub konwencji, o których mowa w art. 1, w odniesieniu do tego samego dochodu lub kapitału podlegającego opodatkowaniu, jeżeli prowadzi to do: (i) dodatkowego obciążenia podatkowego albo (ii) zwiększenia zobowiązań podatkowych, albo (iii) umorzenia lub zmniejszenia strat, od których mogłyby zostać potrącone zyski podlegające opodatkowaniu;
- d) „osoba, której dotyczy spór” oznacza każdą osobę, w tym również osobę fizyczną, która jest rezydentem do celów podatkowych w państwie członkowskim i na której opodatkowanie kwestia sporna ma bezpośredni wpływ.

2. Każdy termin, który nie został zdefiniowany w niniejszej dyrektywie, otrzymuje – o ile z kontekstu nie wynika inaczej – znaczenie, jakie ma on w tym samym czasie na mocy stosownej umowy lub konwencji, o których mowa w art. 1, która ma zastosowanie w dniu otrzymania pierwszego powiadomienia o działaniu, którego skutkiem była lub będzie kwestia sporna. Przy braku definicji w ramach takiej umowy lub konwencji niezdefiniowany termin ma takie samo znaczenie, jakie miał on w tym czasie na mocy przepisów zainteresowanego państwa członkowskiego do celów podatków, do których zastosowanie ma wspomniana umowa lub konwencja, przy czym znaczenie na mocy mających zastosowanie przepisów podatkowych tego państwa członkowskiego przeważa nad znaczeniem przypisanym temu terminowi na podstawie innych przepisów tego państwa członkowskiego.

Artykuł 3

Skarga

1. Każda osoba, której dotyczy spór, jest uprawniona do przedłożenia każdemu z właściwych organów każdego z zainteresowanych państw członkowskich skargi dotyczącej kwestii spornej, wnioskując o jej rozstrzygnięcie. Skargę taką przedkłada się w terminie trzech lat od otrzymania pierwszego powiadomienia o działaniu, którego skutkiem jest lub będzie kwestia sporna, niezależnie od tego, czy dana osoba stosuje środki zaskarżenia dostępne w prawie krajowym któregośkolwiek z zainteresowanych państw członkowskich. Osoba, której dotyczy spór, przedkłada równocześnie skargę zawierającą takie same informacje każdemu właściwemu organowi, wskazując w skardze pozostałe państwa członkowskie, których ona dotyczy. Osoba, której dotyczy spór, zapewnia, aby każde zainteresowane państwo członkowskie otrzymało skargę w co najmniej jednym z następujących języków:

- a) w jednym z języków urzędowych tego państwa członkowskiego zgodnie z prawem krajowym; lub
- b) w jakimkolwiek innym języku, który takie państwo członkowskie zaakceptowało do tego celu.

2. Każdy właściwy organ potwierdza otrzymanie skargi w terminie dwóch miesięcy od jej otrzymania. Każdy właściwy organ informuje również o otrzymaniu skargi, w terminie dwóch miesięcy od jej otrzymania, właściwe organy pozostałych zainteresowanych państw członkowskich. Właściwe organy informują się również nawzajem w tym momencie o tym, jakiego języka lub języków zamierzają używać do przekazywania informacji w trakcie stosownych postępowań.

3. Skarga zostaje przyjęta tylko wtedy, gdy – w pierwszej kolejności – osoba, której dotyczy spór i która składa skargę, przedstawi właściwym organom każdego z zainteresowanych państw członkowskich następujące informacje:

- a) imię(-ona) i nazwisko(-a) lub nazwę(-y), adres, numer identyfikacji podatkowej oraz wszelkie inne informacje niezbędne do ustalenia tożsamości osoby lub osób, których dotyczy spór i które złożyły skargę do właściwych organów, oraz wszelkich innych zainteresowanych osób;
- b) odnośne okresy rozliczeniowe;
- c) szczegółowy opis faktów i okoliczności istotnych dla sprawy (w tym również szczegółowe informacje dotyczące struktury transakcji oraz powiązań między osobą, której dotyczy spór, a pozostałymi stronami odnośnych transakcji, a także wszelkie fakty ustalone w dobrej wierze w ramach wzajemnie wiążącego porozumienia między osobą, której dotyczy spór, a administracją podatkową, w stosownych przypadkach) oraz – konkretniej – charakter i datę działań, które prowadzą do powstania kwestii spornej (w tym również, w stosownych przypadkach, szczegółowe informacje na temat tego samego dochodu uzyskanego w innym państwie członkowskim oraz uwzględnienia tego dochodu w dochodzie podlegającym opodatkowaniu w innym państwie członkowskim, a także szczegółowe informacje na temat podatku, który został lub zostanie naliczony z tytułu takiego dochodu w innym państwie członkowskim), jak również powiązane kwoty w walutach zainteresowanych państw członkowskich, wraz z kopią wszelkich dokumentów potwierdzających;
- d) odniesienie do mających zastosowanie przepisów krajowych oraz umowy lub konwencji, o których mowa w art. 1; w przypadku gdy zastosowanie ma więcej niż jedna umowa lub konwencja, osoba, której dotyczy spór i która składa skargę, wskazuje umowę lub konwencję będącą przedmiotem interpretacji w związku z daną kwestią sporną. Taka umowa lub konwencja jest mającą zastosowanie umową lub konwencją do celów niniejszej dyrektywy;
- e) następujące informacje przekazane przez osobę, której dotyczy spór i która złożyła skargę właściwym organom wraz z kopią wszelkich dokumentów potwierdzających:
  - (i) wyjaśnienie powodów, dla których osoba, której dotyczy spór, uważa, że istnieje kwestia sporna;
  - (ii) szczegółowe informacje na temat wszelkich postępowań odwoławczych i sądowych wszczętych przez osobę, której dotyczy spór, w związku z odnośnymi transakcjami oraz wszelkie orzeczenia sądowe dotyczące kwestii spornej;
  - (iii) zobowiązanie podjęte przez osobę, której dotyczy spór, do odpowiadania możliwie jak najszybciej i najpełniej na wszelkie stosowne wnioski ze strony właściwego organu oraz do dostarczenia wszelkiej dokumentacji na wniosek właściwych organów;
  - (iv) kopia ostatecznej decyzji o ustaleniu wysokości podatku w postaci ostatecznego zawiadomienia o ustaleniu wysokości podatku, sprawozdania z kontroli podatkowej lub jakiegokolwiek innego równoważnego dokumentu, prowadzących do powstania kwestii spornej oraz kopia wszelkich innych dokumentów wydanych przez organy podatkowe w odniesieniu do kwestii spornej, w stosownych przypadkach;
  - (v) informacje na temat wszelkich skarg złożonych przez osobę, której dotyczy spór, na podstawie innej procedury wzajemnego porozumiewania lub procedury rozstrzygania sporów zgodnie z definicją w art. 16 ust. 5 oraz wyraźne zobowiązanie osoby, której dotyczy spór, do tego, że będzie ona przestrzegać przepisów art. 16 ust. 5, w stosownych przypadkach;
- f) wszelkie szczegółowe dodatkowe informacje, o które wystąpiły właściwe organy i które uznano za niezbędne do podjęcia merytorycznego rozpatrzenia danej sprawy.

4. Właściwe organy każdego z zainteresowanych państw członkowskich mogą wystąpić o informacje, o których mowa w ust. 3 lit. f), w terminie trzech miesięcy od otrzymania skargi. Kolejne wnioski o udzielenie informacji można składać w trakcie procedury wzajemnego porozumiewania zgodnie z art. 4, jeżeli właściwe organy uznają to za konieczne. Zastosowanie mają krajowe przepisy dotyczące ochrony informacji oraz tajemnicy handlowej, biznesowej, przemysłowej lub służbowej bądź działalności handlowej.

Osoba, której dotyczy spór i która otrzymuje wniosek zgodnie z ust. 3 lit. f), udziela odpowiedzi w terminie trzech miesięcy od otrzymania wniosku. Kopię tej odpowiedzi przesyła się również równocześnie właściwym organom pozostałych zainteresowanych państw członkowskich.

5. Właściwe organy każdego z zainteresowanych państw członkowskich podejmują decyzję w sprawie przyjęcia lub odrzucenia skargi w terminie sześciu miesięcy od otrzymania skargi lub w terminie sześciu miesięcy od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 3 lit. f), w zależności od tego, który z tych terminów przypada później. Właściwe organy niezwłocznie informują o swojej decyzji osobę, której dotyczy spór, oraz właściwe organy pozostałych państw członkowskich.

W terminie sześciu miesięcy od otrzymania skargi lub w terminie sześciu miesięcy od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 3 lit. f), w zależności od tego, który z tych terminów przypada później, właściwy organ może podjąć decyzję o rozstrzygnięciu kwestii spornej jednostronnie, bez angażowania innych właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich. W takim przypadku odpowiedni właściwy organ niezwłocznie powiadamia osobę, której dotyczy spór, oraz pozostałe właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich; po takim powiadomieniu postępowania wynikające z niniejszej dyrektywy zostają zakończone.

6. Osoba, której dotyczy spór i która chce wycofać skargę, przedkłada równocześnie pisemne powiadomienie o wycofaniu skargi każdemu z właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich. Powiadomienie takie kończy wszystkie postępowania wynikające z niniejszej dyrektywy ze skutkiem natychmiastowym. Właściwe organy państw członkowskich, które otrzymują takie powiadomienie o wycofaniu skargi niezwłocznie informują pozostałe właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich o zakończeniu postępowań.

Jeżeli z jakiegokolwiek przyczyny kwestia sporna przestaje istnieć, wszystkie postępowania wynikające z niniejszej dyrektywy zostają zakończone ze skutkiem natychmiastowym, a właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich niezwłocznie informują osobę, której dotyczy spór, o tym stanie rzeczy i o ogólnych przyczynach z tym związanych.

Artykuł 4

Procedura wzajemnego porozumiewania

1. W przypadku gdy właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich przyjmą skargę, starają się rozstrzygnąć kwestię sporną w drodze wzajemnego porozumiewania w terminie dwóch lat, począwszy od ostatniego powiadomienia dotyczącego decyzji jednego z państw członkowskich o przyjęciu skargi.

Okres dwóch lat, o którym mowa w akapicie pierwszym, może zostać przedłużony o maksymalnie jeden rok na wniosek właściwego organu zainteresowanego państwa członkowskiego skierowany do wszystkich pozostałych właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich, o ile wnioskujący właściwy organ przedstawi pisemne uzasadnienie.

2. Gdy tylko właściwe organy państw członkowskich osiągną porozumienie w sprawie sposobu rozstrzygnięcia kwestii spornej w terminie przewidzianym w ust. 1, właściwy organ każdego z zainteresowanych państw członkowskich niezwłocznie powiadamia o tym porozumieniu osobę, której dotyczy spór, w formie decyzji, która jest wiążąca dla organu i możliwa do wyegzekwowania przez osobę, której dotyczy spór, z zastrzeżeniem przyjęcia tej decyzji przez osobę, której dotyczy spór, oraz zrzeczenia się przez nią prawa do jakiegokolwiek innego środka zaskarżenia, w stosownych przypadkach. W przypadku gdy postępowania dotyczące takich innych środków zaskarżenia zostały już rozpoczęte, decyzja staje się wiążąca i możliwa do wyegzekwowania tylko, gdy osoba, której dotyczy spór, przedstawi właściwym organom zainteresowanych państw członkowskich dowody na to, że podjęte zostały działania zmierzające do zakończenia tych postępowań. Dowody takie przedstawia się nie później niż 60 dni od daty przekazania takiej decyzji osobie, której dotyczy spór. Decyzja ta zostaje następnie niezwłocznie wykonana, niezależnie od jakichkolwiek ograniczeń czasowych przewidzianych w prawie krajowym zainteresowanych państw członkowskich.

3. W przypadku gdy właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich nie osiągną porozumienia w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornej w terminie przewidzianym w ust. 1, właściwy organ każdego z zainteresowanych państw członkowskich informuje o tym osobę, której dotyczy spór, wskazując ogólne przyczyny nieosiągnięcia porozumienia.

Artykuł 5

Decyzja właściwego organu dotycząca skargi

1. Właściwy organ zainteresowanego państwa członkowskiego może podjąć decyzję o odrzuceniu skargi w terminie przewidzianym w art. 3 ust. 5, jeżeli:

- a) w skardze brakuje informacji wymaganych na podstawie art. 3 ust. 3 (w tym wszelkich informacji wymaganych na podstawie art. 3 ust. 3 lit. f), które nie zostały przedłożone w terminie określonym w art. 3 ust. 4);
- b) kwestia sporna nie istnieje; lub
- c) skarga nie została złożona w trzyletnim okresie przewidzianym w art. 3 ust. 1.

Kiedy właściwy organ – zgodnie z przepisami art. 3 ust. 5 – informuje o swojej decyzji osobę, której dotyczy spór, przedstawia ogólne przyczyny odrzucenia skargi.

2. W przypadku gdy właściwy organ zainteresowanego państwa członkowskiego nie podjął decyzji w sprawie skargi w terminie przewidzianym w art. 3 ust. 5, uznaje się, że dany właściwy organ przyjął skargę.

3. Osoba, której dotyczy spór, jest uprawniona do odwołania się od decyzji właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich zgodnie z przepisami krajowymi w przypadku gdy wszystkie właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich odrzuciły skargę. Osoba, której dotyczy spór, która skorzysta z prawa do odwołania, nie może złożyć wniosku na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a):

- a) dopóki decyzja pozostaje przedmiotem odwołania zgodnie z przepisami zainteresowanego państwa członkowskiego;
- b) w przypadku gdy decyzja o odrzuceniu może jeszcze być przedmiotem kolejnego odwołania w ramach procedury odwoławczej w zainteresowanych państwach członkowskich; lub
- c) gdy decyzja o odrzuceniu została potwierdzona w ramach procedury odwoławczej zgodnie z lit. a), jednak w żadnym z zainteresowanych państw członkowskich nie jest możliwe odstępstwo od orzeczenia odpowiedniego sądu lub innych organów sądowych.

W przypadku gdy skorzystano z prawa do odwołania, decyzję odpowiedniego sądu lub innego organu sądowego uznaje się do celów art. 6 ust. 1 lit. a).

Artykuł 6

Rozstrzygnięcie sporów przez komisję doradczą

1. Na wniosek osoby, której dotyczy spór, skierowany do właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich, takie właściwe organy ustanawiają komisję doradczą (zwaną dalej „komisją doradczą”) zgodnie z art. 8 w przypadku gdy:

- a) skarga złożona przez taką osobę, której dotyczy spór, została odrzucona na podstawie art. 5 ust. 1 przez co najmniej jeden, lecz nie wszystkie, z organów właściwych zainteresowanych państw członkowskich; lub
- b) właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich przyjęły skargę złożoną przez osobę, której dotyczy spór, ale nie osiągnęły porozumienia co do sposobu rozstrzygnięcia kwestii spornej w drodze wzajemnego porozumiewania w terminie przewidzianym w art. 4 ust. 1.

Osoba, której dotyczy spór, może złożyć taki wniosek tylko jeżeli – zgodnie z wszelkimi mającymi zastosowanie przepisami krajowymi – przeciwko odrzuceniu skargi, o którym mowa w art. 5 ust. 1: nie można złożyć żadnego odwołania; żadne odwołanie nie jest w toku; lub osoba, której dotyczy spór, formalnie zrzekła się prawa do odwołania. We wniosku musi się znaleźć stosowne oświadczenie w tym celu.

Osoba, której dotyczy spór, składa wniosek o ustanowienie komisji doradczej na piśmie, nie później niż 50 dni od daty otrzymania powiadomienia na podstawie art. 3 ust. 5 lub art. 4 ust. 3, lub 50 dni od daty wydania decyzji odpowiedniego sądu lub organu sądowego na podstawie art. 5 ust. 3, w zależności od przypadku. Komisję doradczą ustanawia się nie później niż 120 dni od otrzymania takiego wniosku, a po jej ustanowieniu jej przewodniczący niezwłocznie informuje o tym fakcie osobę, której dotyczy spór.

2. Komisja doradcza ustanowiona zgodnie z ust. 1 lit. a) podejmuje decyzję o przyjęciu skargi w terminie sześciu miesięcy od daty jej ustanowienia. Powiadamia właściwe organy o swojej decyzji w terminie 30 dni od jej przyjęcia.

W przypadku gdy komisja doradcza potwierdzi, że wszystkie wymogi zawarte w art. 3 zostały spełnione, na wniosek jednego z właściwych organów wszczyna się procedurę wzajemnego porozumiewania przewidzianą w art. 4. Dany właściwy organ powiadamia o tym wniosku komisję doradczą, pozostałe zainteresowane właściwe organy oraz osobę, której dotyczy spór. Termin przewidziany w art. 4 ust. 1 rozpoczyna bieg od daty powiadomienia o decyzji podjętej przez komisję doradczą w sprawie przyjęcia skargi.

W przypadku gdy żaden z właściwych organów nie wystąpi z wnioskiem o wszczęcie procedury wzajemnego porozumiewania w terminie 60 dni od daty powiadomienia o decyzji komisji doradczej, komisja doradcza sama wydaje opinię na temat sposobu rozstrzygnięcia kwestii spornej, jak przewidziano w art. 14 ust. 1. W takim przypadku do celów art. 14 ust. 1, uznaje się, że komisja doradcza została ustanowiona w dniu, w którym upływa ten okres 60 dni.

3. W przypadku ust. 1 akapit pierwszy lit. b) niniejszego artykułu komisja doradcza wydaje opinię na temat sposobu rozstrzygnięcia kwestii spornej zgodnie z art. 14 ust. 1.

Artykuł 7

Mianowanie przez właściwe sądy lub krajowy organ mianujący

1. Jeżeli komisja doradcza nie zostanie ustanowiona w terminie przewidzianym w art. 6 ust. 1, państwa członkowskie zapewniają, aby odnośna osoba, której dotyczy spór, mogła zwrócić się do właściwego sądu lub jakiegokolwiek innego organu lub osoby wyznaczonej w ich prawie krajowym do celów wykonywania takich funkcji (krajowy organ mianujący) o ustanowienie komisji doradczej.

W przypadku gdy właściwy organ państwa członkowskiego nie mianował co najmniej jednej niezależnej osoby cieszącej się powszechnym uznaniem oraz jej zastępcy, osoba, której dotyczy spór, może zwrócić się do właściwego sądu lub do krajowego organu mianującego w tym państwie członkowskim o mianowanie niezależnej osoby cieszącej się powszechnym uznaniem oraz zastępcy z wykazu, o którym mowa w art. 9.

Jeżeli właściwe organy żadnego z zainteresowanych państw członkowskich nie mianowały niezależnej osoby cieszącej się powszechnym uznaniem oraz jej zastępcy, osoba, której dotyczy spór, może zwrócić się do właściwych sądów lub krajowego organu mianującego każdego państwa członkowskiego o mianowanie dwóch niezależnych osób cieszących się powszechnym uznaniem z wykazu, o którym mowa w art. 9. Te niezależne osoby cieszące się powszechnym uznaniem wyznaczają przewodniczącego w drodze losowania nazwisk z wykazu niezależnych osób zgodnie z art. 8 ust. 3.

Osoby, których dotyczy spór, składają wniosek o mianowanie niezależnych osób cieszących się powszechnym uznaniem oraz ich zastępców do każdego z ich odnośnych państw rezydencji podatkowej, jeżeli w postępowanie zaangażowane są co najmniej dwie osoby, których dotyczy spór, lub do państw członkowskich, których właściwe organy nie mianowały co najmniej jednej niezależnej osoby cieszącej się powszechnym uznaniem oraz jej zastępcy, jeżeli w sprawę zaangażowana jest tylko jedna osoba, której dotyczy spór.

2. Zadanie mianowania niezależnych osób i ich zastępców na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu jest przekazywane do właściwego sądu państwa członkowskiego lub do krajowego organu mianującego dopiero po zakończeniu okresu 120 dni, o którym mowa w art. 6 ust. 1, i w terminie 30 dni po zakończeniu tego okresu.

3. Właściwy sąd lub krajowy organ mianujący przyjmują decyzję na podstawie ust. 1 i powiadamiają o niej wnioskodawcę. Procedury mające zastosowanie, gdy właściwy sąd mianuje niezależne osoby, ponieważ nie zrobiły tego państwa członkowskie, są takie same jak procedury mające zastosowanie na mocy przepisów krajowych w sprawach arbitrażu cywilnego i handlowego, w których sądy lub krajowe organy mianujące mianują arbitrów w przypadku braku porozumienia stron w tej kwestii. Właściwy sąd lub krajowy organ mianujący państwa członkowskiego informują właściwy organ tego państwa członkowskiego, który z kolei niezwłocznie informuje właściwy organ pozostałych zainteresowanych państw członkowskich. Właściwy organ państwa członkowskiego, które początkowo nie mianowało niezależnej osoby cieszącej się powszechnym uznaniem oraz jej zastępcy, jest uprawniony do odwołania się od decyzji sądu lub krajowego organu mianującego w tym państwie członkowskim, pod warunkiem że właściwy organ ma takie prawo na mocy jego prawa krajowego. W przypadku odrzucenia wniosku wnioskodawca jest uprawniony do odwołania się od decyzji sądu zgodnie z krajowymi przepisami proceduralnymi.

Artykuł 8

Komisja doradcza

1. W skład komisji doradczej, o której mowa w art. 6, wchodzi:

- a) jeden przewodniczący;
- b) jeden przedstawiciel każdego zainteresowanego właściwego organu. Jeżeli właściwe organy tak uzgodnią, liczbę takich przedstawicieli można zwiększyć do dwóch dla każdego właściwego organu;
- c) jedna niezależna osoba ciesząca się powszechnym uznaniem, która jest mianowana przez każdy właściwy organ zainteresowanych państw członkowskich z wykazu, o którym mowa w art. 9. Jeżeli właściwe organy tak uzgodnią, liczbę takich mianowanych osób można zwiększyć do dwóch dla każdego właściwego organu.

2. Zasady dotyczące mianowania niezależnych osób cieszących się powszechnym uznaniem uzgadniane są przez właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich. Po mianowaniu niezależnych osób cieszących się powszechnym uznaniem, dla każdej z nich mianuje się zastępcę zgodnie z zasadami dotyczącymi mianowania niezależnych osób, w przypadku gdy niezależne osoby nie są w stanie wykonywać swoich obowiązków.

3. W przypadku gdy zasady dotyczące mianowania niezależnych osób cieszących się powszechnym uznaniem nie zostały uzgodnione zgodnie z ust. 2, mianowanie takich osób odbywa się w drodze losowania.

4. Z wyjątkiem sytuacji, w których niezależne osoby cieszące się powszechnym uznaniem zostały mianowane przez właściwy sąd lub krajowy organ mianujący zgodnie z art. 7 ust. 1, właściwy organ któregośkolwiek z zainteresowanych państw członkowskich może zgłosić sprzeciw wobec mianowania którejkolwiek konkretnej niezależnej osoby cieszącej się powszechnym uznaniem, z jakiegokolwiek powodu uzgodnionego wcześniej między zainteresowanymi właściwymi organami lub z jakiegokolwiek z następujących powodów:

- a) osoba ta jest członkiem personelu jednej z zainteresowanych administracji podatkowych lub pracuje na jej rzecz lub też była w takiej sytuacji w dowolnym momencie w okresie trzech ostatnich lat;
- b) osoba ta posiada lub posiadała istotny udział kapitałowy w którejkolwiek z zainteresowanych osób, których dotyczy spór, bądź posiada lub posiadała w nich prawo głosu, bądź jest lub była ich pracownikiem lub doradcą, w dowolnym momencie w ciągu pięciu ostatnich lat poprzedzających datę mianowania tej osoby;
- c) osoba ta nie zapewnia wystarczającej gwarancji obiektywności w odniesieniu do rozstrzygnięcia odnośnego sporu lub sporów;
- d) osoba ta jest pracownikiem przedsiębiorstwa, które świadczy usługi doradztwa podatkowego, lub w inny sposób profesjonalnie udziela porad podatkowych, lub była w takiej sytuacji w dowolnym momencie w ciągu co najmniej trzyletniego okresu poprzedzającego mianowanie tej osoby.

5. Każdy właściwy organ któregośkolwiek z zainteresowanych państw członkowskich może zażądać, aby osoba ciesząca się powszechnym uznaniem, która została mianowana zgodnie z ust. 2 lub 3, lub jej zastępca, ujawnili wszelkie interesy, związki lub wszelkie inne kwestie, które mogą mieć wpływ na niezależność lub bezstronność tych osób lub które mogą wywołać wrażenie stronniczości w postępowaniu.

W okresie 12 miesięcy po wydaniu przez komisję doradczą decyzji, niezależna osoba ciesząca się powszechnym uznaniem i będąca członkiem komisji doradczej nie może znaleźć się w sytuacji, która dałaby właściwemu organowi powód do zgłoszenia sprzeciwu wobec mianowania tej osoby, jak przewidziano w niniejszym ustępie, gdyby osoba ta znajdowała się w takiej sytuacji w momencie mianowania do tej komisji doradczej.

6. Przedstawiciele właściwych organów oraz niezależne osoby cieszące się powszechnym uznaniem mianowane zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu wybierają przewodniczącego z wykazu osób, o którym mowa w art. 9. O ile przedstawiciele każdego właściwego organu i niezależne osoby cieszące się powszechnym uznaniem nie uzgodnią inaczej, przewodniczący musi być sędzią.

Artykuł 9

Wykaz niezależnych osób cieszących się powszechnym uznaniem

1. Wykaz niezależnych osób cieszących się powszechnym uznaniem obejmuje wszystkie niezależne osoby cieszące się powszechnym uznaniem mianowane przez państwa członkowskie. W tym celu każde państwo członkowskie mianuje co najmniej trzy osoby, które są osobami kompetentnymi i niezależnymi oraz które potrafią działać bezstronnie i uczciwie.

2. Każde państwo członkowskie przekazuje Komisji imiona i nazwiska mianowanych przez siebie niezależnych osób cieszących się powszechnym uznaniem. Każde państwo członkowskie przekazuje Komisji także kompletne i aktualne informacje na temat doświadczenia zawodowego, wykształcenia, kompetencji, wiedzy fachowej tych mianowanych osób oraz konfliktów interesów, które mogą one mieć. Państwa członkowskie mogą wskazać w powiadomieniu, które z tych osób mogą być wyznaczone na przewodniczącego.

3. Państwa członkowskie niezwłocznie informują Komisję o wszelkich zmianach wprowadzanych w wykazie niezależnych osób.

Każde państwo członkowskie ustanawia procedury dotyczące skreślenia każdej osoby, którą dane państwo mianowało z wykazu niezależnych osób cieszących się powszechnym uznaniem, jeżeli osoba ta przestaje być niezależna.

W przypadku gdy – z uwzględnieniem stosownych przepisów niniejszego artykułu – jedno z państw członkowskich ma uzasadnione powody, by sprzeciwić się temu, aby dana niezależna osoba ciesząca się powszechnym uznaniem pozostawała w wyżej wymienionym wykazie z racji braku niezależności, informuje o tym Komisję, przedstawiając stosowne dowody na poparcie swoich obaw. Komisja informuje z kolei państwo członkowskie, które mianowało taką osobę, o sprzeciwie i popierających dowodach. Na podstawie tego sprzeciwu i popierających dowodach to drugie państwo członkowskie podejmuje w ciągu sześciu miesięcy niezbędne kroki w celu zbadania skargi i podjęcia decyzji o utrzymaniu danej osoby w wykazie lub o jej skreśleniu z tego wykazu. Państwo członkowskie niezwłocznie powiadamia o swojej decyzji Komisję.

*Artykuł 10***Komisja ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów**

1. Właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich mogą uzgodnić ustanowienie komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów (zwanej dalej „komisją ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów”), zamiast komisji doradczej, w celu wydania opinii na temat rozstrzygnięcia kwestii spornej zgodnie z art. 14. Właściwe organy państw członkowskich mogą również uzgodnić ustanowienie komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów w postaci komitetu o stałym charakterze (zwanym dalej „stałym komitetem”).

2. Z wyjątkiem przepisów dotyczących niezależności jej członków, określonych w art. 8 ust. 4 i 5, komisja ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów może różnić się składem i formą od komisji doradczej.

Komisja ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów może stosować – w stosownych przypadkach – wszelkie inne postępowania lub techniki w zakresie rozstrzygnięcia kwestii spornej na potrzeby rozwiązania danego sporu w sposób wiążący. Jako alternatywę do rodzaju postępowania w zakresie rozstrzygnięcia sporów stosowanego przez komisję doradczą na podstawie art. 8, tj. procedury niezależnej opinii, właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich mogą – na podstawie niniejszego artykułu – uzgodnić, a komisja ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów może stosować, jakkolwiek inny rodzaj postępowania w zakresie rozstrzygnięcia sporów, łącznie z „arbitrażem ostatniej oferty” (zwanym również arbitrażem „ostatniej najlepszej oferty”).

3. Właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich uzgadniają regulamin funkcjonowania zgodnie z art. 11.

4. Art. 12 i 13 mają zastosowanie do komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów, chyba że w regulaminie funkcjonowania, o którym mowa w art. 11, uzgodniono inaczej.

*Artykuł 11***Regulamin funkcjonowania**

1. Państwa członkowskie przewidują, że w terminie 120 dni przewidzianym w art. 6 ust. 1, właściwy organ każdego z zainteresowanych państw członkowskich przekazuje osobie, której dotyczy spór, następujące informacje:

- a) regulamin funkcjonowania komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów;
- b) datę, do której przyjęta zostanie opinia w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornej;
- c) odniesienie do wszelkich mających zastosowanie przepisów w prawie krajowym państw członkowskich oraz wszelkich mających zastosowanie umów lub konwencji.

2. Regulamin funkcjonowania podpisują właściwe organy państw członkowskich zaangażowanych w spór.

Regulamin funkcjonowania zawiera w szczególności:

- a) opis i charakterystykę kwestii spornej;
- b) uzgodniony przez właściwe organy państw członkowskich zakres zadań w odniesieniu do kwestii prawnych i faktycznych, które mają zostać rozwiązane;
- c) informacje na temat formy organu rozstrzygnięcia sporów: komisji doradczej albo komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów, a także rodzaju postępowania w zakresie pozasądowego rozstrzygnięcia sporów, jeżeli różni się on od procedury niezależnej opinii stosowanej przez komisję doradczą;
- d) harmonogram procedury rozstrzygnięcia sporów;
- e) skład komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów (w tym liczbę, imiona i nazwiska członków, szczegółowy opis ich kompetencji i kwalifikacji oraz informacje na temat konfliktów interesów członków);
- f) przepisy dotyczące warunków udziału osoby, której dotyczy spór, oraz stron trzecich w postępowaniach, wymiany memorandumów, informacji i dowodów, kosztów, rodzaju postępowania w zakresie rozstrzygnięcia sporów oraz wszelkie inne odnośne kwestie proceduralne lub organizacyjne;
- g) uzgodnienia logistyczne dotyczące postępowania przed komisją doradczą i wydania przez nią opinii.

Jeżeli komisja doradcza zostaje ustanowiona w celu wydania opinii na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a) akapit pierwszy, w regulaminie funkcjonowania określa się jedynie informacje, o których mowa w art. 11 ust. 2 akapit drugi lit. a), d), e) i f).

3. Komisja ustanawia standardowy regulamin funkcjonowania na podstawie przepisów ust. 2 akapit drugi niniejszego artykułu w drodze aktów wykonawczych. Taki standardowy regulamin funkcjonowania ma zastosowanie w przypadkach, gdy regulamin funkcjonowania jest niekompletny lub gdy osoba, której dotyczy spór, nie została o nim powiadomiona. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 20 ust. 2.

4. W przypadku gdy właściwe organy nie powiadomią o regulaminie funkcjonowania osoby, której dotyczy spór, zgodnie z ust. 1 i 2, niezależne osoby cieszące się powszechnym uznaniem i przewodniczący wypełniają regulamin funkcjonowania w oparciu o standardowy formularz przewidziany w ust. 3 i przesyłają go osobie, której dotyczy spór, w terminie dwóch tygodni od daty ustanowienia komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygania sporów. W przypadku gdy niezależne osoby i przewodniczący nie uzgodnią regulaminu funkcjonowania lub nie powiadomią o nim osoby, której dotyczy spór, osoba lub osoby, których dotyczy spór, mogą zwrócić się do właściwego sądu w jednym z zainteresowanych państw członkowskich w celu uzyskania nakazu wykonania regulaminu funkcjonowania.

Artykuł 12

Koszty postępowania

1. Z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 2 i o ile właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich nie uzgodniły inaczej, następujące koszty są dzielone równo pomiędzy państwa członkowskie:

- a) koszty związane z niezależnymi osobami cieszącymi się powszechnym uznaniem, które mają odpowiadać kwocie równoważnej średniej zwyczajowej kwocie zwracanej urzędnikom służby cywilnej wysokiego szczebla w zainteresowanych państwach członkowskich; oraz
- b) w stosownych przypadkach, honoraria niezależnych osób ograniczone do kwoty 1 000 EUR na osobę na dzień za każdy dzień posiedzenia komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygania sporów.

Koszty ponoszone przez osobę, której dotyczy spór, nie obciążają państw członkowskich.

2. W przypadku gdy osoba, której dotyczy spór:

- a) dokonuje powiadomienia o wycofaniu skargi na podstawie art. 3 ust. 6; lub
- b) składa wniosek na podstawie przepisów art. 6 ust. 1 w następstwie odrzucenia skargi na podstawie art. 5 ust. 1, a komisja doradcza decyduje, że zainteresowane właściwe organy słusznie odrzuciły skargę,

oraz w przypadku gdy właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich wyrażą na to zgodę, wszystkie koszty, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b), ponosi osoba, której dotyczy spór.

Artykuł 13

Informacje, dowody oraz przesłuchania

1. Do celów procedury, o której mowa w art. 6, w przypadku gdy właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich wyrażą na to zgodę, zainteresowana osoba lub osoby, których dotyczy spór, mogą przekazać komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygania sporów wszelkie informacje, dowody lub dokumenty, które mogą być istotne dla podjęcia decyzji. Osoba lub osoby, których dotyczy spór, oraz właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich przekazują wszelkie informacje, dowody lub dokumenty na wniosek komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygania sporów. Te właściwe organy mogą jednak odmówić przekazania informacji komisji doradczej w którymkolwiek z następujących przypadków:

- a) uzyskanie informacji wymaga zastosowania środków administracyjnych, które są sprzeczne z prawem krajowym;
- b) informacji nie można uzyskać na mocy prawa krajowego zainteresowanego państwa członkowskiego;
- c) informacje dotyczą tajemnicy handlowej, biznesowej, przemysłowej lub służbowej bądź działalności handlowej;
- d) ujawnienie informacji jest sprzeczne z porządkiem publicznym.

2. Osoby, których dotyczy spór, mogą, na swój wniosek i za zgodą właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich, stawić się osobiście lub za pośrednictwem przedstawiciela przed komisją doradczą lub komisją ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów. Osoby, których dotyczy spór, stawiają się osobiście lub za pośrednictwem przedstawiciela przed komisją doradczą lub komisją ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów na ich żądanie.

3. Niezależne osoby cieszące się powszechnym uznaniem lub każdy inny członek podlegają obowiązkowi zachowania tajemnicy służbowej na mocy prawa krajowego każdego z zainteresowanych państw członkowskich w odniesieniu do informacji, które otrzymują w ramach swoich funkcji członków komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów. Osoby, których dotyczy spór, oraz, w stosownych przypadkach, ich przedstawiciele zobowiązują się do traktowania wszelkich informacji (w tym znajomości dokumentów), z którymi się zapoznają w trakcie takiego postępowania, jako poufnych. Osoba, której dotyczy spór, oraz jej przedstawiciele składają właściwym organom zainteresowanych państw członkowskich stosowne oświadczenie na ten temat, gdy zostaną o to poproszeni w trakcie postępowania. Państwa członkowskie przyjmują odpowiednie przepisy dotyczące kar za każde naruszenie obowiązku zachowania tajemnicy.

Artykuł 14

Opinia komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów

1. Komisja doradcza lub komisja ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów wydają swoją opinię dla właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich nie później niż sześć miesięcy po dacie jej ustanowienia. W przypadku gdy komisja doradcza lub komisja ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów uzna, że charakter kwestii spornej sprawia, że będą potrzebować więcej niż sześć miesięcy, aby wydać opinię, okres ten można przedłużyć o trzy miesiące. Komisja doradcza lub komisja ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów informują właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich oraz osoby, których dotyczy spór, o wszelkim takim przedłużeniu.

2. Komisja doradcza lub komisja ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów opierają swoją opinię na postanowieniach mającej zastosowanie umowy lub konwencji, o których mowa w art. 1, a także na wszelkich mających zastosowanie przepisach krajowych.

3. Komisja doradcza lub komisja ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów przyjmują opinię zwykłą większością głosów swoich członków. W przypadku gdy nie udaje się uzyskać większości głosów, o ostatecznej opinii decyduje głos przewodniczącego. Przewodniczący przekazuje właściwym organom opinię komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów.

Artykuł 15

Ostateczna decyzja

1. Właściwe organy uzgadniają sposób rozstrzygnięcia kwestii spornej w terminie sześciu miesięcy od powiadomienia o opinii komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów.

2. Właściwe organy mogą podjąć decyzję, która różni się od opinii komisji doradczej lub komisji ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów. Jeżeli jednak nie osiągną porozumienia co do sposobu rozstrzygnięcia kwestii spornej, opinia ta jest dla nich wiążąca.

3. Każde państwo członkowskie przewiduje, że jego właściwy organ niezwłocznie powiadamia osobę, której dotyczy spór, o ostatecznej decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornej. W przypadku braku takiego powiadomienia w terminie 30 dni od podjęcia decyzji, osoba, której dotyczy spór, może – zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi – złożyć odwołanie w państwie członkowskim swojej rezydencji podatkowej w celu uzyskania ostatecznej decyzji.

4. Ostateczna decyzja jest wiążąca dla zainteresowanych państw członkowskich i nie stanowi precedensu. Ostateczna decyzja podlega wykonaniu, z zastrzeżeniem przyjęcia przez osobę lub osoby, których dotyczy spór, ostatecznej decyzji i zrzeczenia się przez nią lub przez nie prawa do wszelkich krajowych środków zaskarżenia w terminie 60 dni od daty powiadomienia o ostatecznej decyzji, w stosownych przypadkach.

Z wyjątkiem przypadków, gdy odpowiedni sąd lub inny organ sądowy zainteresowanego państwa członkowskiego zadecyduje – zgodnie z jego mającymi zastosowanie przepisami krajowymi dotyczącymi środków zaskarżenia oraz z zastosowaniem kryteriów zawartych w art. 8 – że brak było niezależności, ostateczna decyzja jest wykonywana na

mocy prawa krajowego zainteresowanych państw członkowskich, które w wyniku ostatecznej decyzji muszą zmienić decyzję o opodatkowaniu, bez względu na ograniczenia czasowe przewidziane w prawie krajowym. W przypadku niewykonania ostatecznej decyzji osoba, której dotyczy spór, może się zwrócić do właściwego sądu państwa członkowskiego, które nie wykonało ostatecznej decyzji, w celu wyegzekwowania jej wykonania.

Artykuł 16

Interakcja z postępowaniem krajowym oraz odstępstwa

1. Fakt, że działanie państwa członkowskiego, które prowadzi do powstania kwestii spornej, staje się ostateczne zgodnie z prawem krajowym, nie uniemożliwia osobom, których dotyczy spór, skorzystania z procedur przewidzianych w niniejszej dyrektywie.
2. Poddanie kwestii spornej procedurze wzajemnego porozumiewania lub procedurze rozstrzygania sporów na mocy, odpowiednio, art. 4 i 6, nie uniemożliwia państwu członkowskiemu wszczęcia lub kontynuowania postępowań sądowych lub postępowań dotyczących sankcji administracyjnych i karnych w związku z tymi samymi sprawami.
3. Osoby, których dotyczy spór, mogą skorzystać ze środków zaskarżenia dostępnych na mocy prawa krajowego zainteresowanych państw członkowskich. Jednakże w przypadku gdy osoba, której dotyczy spór, rozpoczęła postępowanie służące skorzystaniu z takiego środka zaskarżenia, bieg okresów przewidzianych, odpowiednio, w art. 3 ust. 5 i art. 4 ust. 1, rozpoczyna się w dniu, w którym orzeczenie wydane w tym postępowaniu stało się prawomocne lub w którym postępowanie to zostało w inny sposób definitywnie zakończone lub w którym postępowanie to zostało zawieszona.
4. W przypadku gdy decyzja w sprawie kwestii spornej została wydana przez odpowiedni sąd lub inny organ sądowy państwa członkowskiego, a prawo krajowe tego państwa członkowskiego nie pozwala na odstępstwo od tej decyzji, to państwo członkowskie może przewidzieć, że:
  - a) przed osiągnięciem przez właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich porozumienia w ramach procedury wzajemnego porozumiewania na podstawie art. 4 w tej kwestii spornej, właściwy organ takiego państwa członkowskiego powiadomi pozostałe właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich o decyzji odpowiedniego sądu lub innego organu sądowego, a procedura ta zostanie zakończona z dniem takiego powiadomienia;
  - b) przed złożeniem przez osobę, której dotyczy spór, wniosku na podstawie art. 6 ust. 1, przepisy art. 6 ust. 1 nie mają zastosowania, jeżeli kwestia sporna pozostała nierozstrzygnięta w trakcie całej procedury wzajemnego porozumiewania na podstawie art. 4, w którym to przypadku właściwy organ tego państwa członkowskiego poinformuje pozostałe właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich o skutku decyzji odpowiedniego sądu lub innego organu sądowego;
  - c) postępowanie w zakresie rozstrzygania sporów na podstawie art. 6 zostanie zakończone, jeżeli decyzja odpowiedniego sądu lub innego organu sądowego została wydana w dowolnym momencie po złożeniu przez osobę, której dotyczy spór, wniosku na podstawie art. 6 ust. 1, lecz przed wydaniem przez komisję doradczą lub komisję ds. pozasądowego rozstrzygania sporów opinii dla właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich zgodnie z art. 14, w którym to przypadku właściwy organ danego zainteresowanego państwa członkowskiego poinformuje pozostałe właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich oraz komisję doradczą lub komisję ds. pozasądowego rozstrzygania sporów o skutku decyzji odpowiedniego sądu lub innego organu sądowego.
5. Złożenie skargi przewidzianej w art. 3 powoduje zakończenie wszelkich innych toczących się postępowań w ramach procedury wzajemnego porozumiewania lub procedury rozstrzygania sporów na mocy umowy lub konwencji będącym przedmiotem interpretacji lub stosowania w związku z odnośną kwestią sporną. Takie inne toczące się postępowania dotyczące odnośnej kwestii spornej zostają zakończone ze skutkiem od dnia pierwszego otrzymania skargi przez którykolwiek z właściwych organów zainteresowanych państw członkowskich.
6. W drodze odstępstwa od art. 6, zainteresowane państwo członkowskie może odmówić dostępu do procedury rozstrzygania sporów na mocy tego artykułu w przypadkach, gdy w tym państwie członkowskim zostały nałożone sankcje w odniesieniu do skorygowanego dochodu lub skorygowanego kapitału w związku z oszustwem podatkowym, umyślnym niewywiązaniem się z obowiązków oraz rażącym niedbalstwem. W przypadku gdy rozpoczęte zostało postępowanie sądowe lub administracyjne, które mogłoby potencjalnie prowadzić do nałożenia takich sankcji, a postępowanie to jest prowadzone równocześnie z którymkolwiek z postępowań, o których mowa w niniejszej dyrektywie, właściwy organ może zawiesić postępowanie na mocy niniejszej dyrektywy, począwszy od dnia przyjęcia skargi do dnia ostatecznego wyniku tego postępowania.
7. Państwo członkowskie może odmówić dostępu do procedury rozstrzygania sporów na podstawie art. 6 w indywidualnych przypadkach w przypadku, gdy kwestia sporna nie dotyczy podwójnego opodatkowania. W takim przypadku właściwy organ wspomnianego państwa członkowskiego niezwłocznie informuje osobę, której dotyczy spór, oraz właściwe organy pozostałych zainteresowanych państw członkowskich.

*Artykuł 17***Przepisy szczególne dla osób fizycznych i mniejszych jednostek**

W przypadku gdy osoba, której dotyczy spór:

- a) jest osobą fizyczną; albo
- b) nie jest dużą jednostką ani nie wchodzi w skład dużej grupy (zgodnie z definicjami zawartymi w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE ⁽¹⁾),

osoba, której dotyczy spór, może składać skargi, odpowiedzi na wnioski o dodatkowe informacje, powiadomienia o wycofaniu lub wnioski określone w, odpowiednio, art. 3 ust. 1, art. 3 ust. 4, art. 3 ust. 6 i art. 6 ust. 1 (zwane dalej „zgłoszeniami”) – w drodze odstępstwa od tych przepisów – wyłącznie właściwemu organowi państwa członkowskiego, w którym osoba, której dotyczy spór, jest rezydentem. Właściwy organ tego państwa członkowskiego powiadamia równocześnie właściwe organy wszystkich pozostałych zainteresowanych państw członkowskich w terminie dwóch miesięcy od otrzymania takich zgłoszeń. Po dokonaniu takiego powiadomienia uznaje się, że osoba, której dotyczy spór, przedłożyła zgłoszenie we wszystkich zainteresowanych państwach członkowskich w dniu tego powiadomienia.

W przypadku dodatkowych informacji otrzymanych na podstawie art. 3 ust. 4, właściwy organ państwa członkowskiego, które otrzymało dodatkowe informacje, przekazuje ich kopię właściwym organom wszystkich pozostałych zainteresowanych państw członkowskich w tym samym czasie. Po takim przedłożeniu uznaje się, że wszystkie zainteresowane państwa członkowskie otrzymały te dodatkowe informacje w dniu takiego otrzymania informacji.

*Artykuł 18***Jawność**

1. Komisja doradcza i komisja ds. pozasądowego rozstrzygnięcia sporów wydają swoje opinie na piśmie.
2. Właściwe organy mogą uzgodnić opublikowanie w całości ostatecznych decyzji, o których mowa w art. 15, z zastrzeżeniem zgody każdej z zainteresowanych osób, których dotyczy spór.
3. W przypadku gdy właściwy organ lub zainteresowana osoba, której dotyczy spór, nie wyrażają zgody na publikację w całości ostatecznej decyzji, właściwe organy publikują streszczenie ostatecznej decyzji. Streszczenie to zawiera opis problemu i przedmiot sporu, datę, odnośne okresy rozliczeniowe, podstawę prawną, sektor gospodarki oraz krótki opis ostatecznego wyniku. Streszczenie zawiera również opis zastosowanej metody arbitrażu.

Właściwe organy przesyłają osobie, której dotyczy spór, informacje, które mają zostać opublikowane zgodnie z akapitem pierwszym, przed ich publikacją. Nie później niż 60 dni od otrzymania takich informacji osoba, której dotyczy spór, może zwrócić się do właściwych organów z wnioskiem, aby nie publikowały informacji, które dotyczą jakiegokolwiek tajemnicy handlowej, biznesowej, przemysłowej lub służbowej bądź działalności handlowej lub które są sprzeczne z porządkiem publicznym.

4. Komisja określi w drodze aktów wykonawczych standardowe formy przekazywania informacji, o których mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 20 ust. 2.
5. Właściwe organy niezwłocznie przekazują Komisji informacje, które mają zostać opublikowane zgodnie z ust. 3.

*Artykuł 19***Rola Komisji i wsparcie administracyjne**

1. Komisja aktualizuje wykaz właściwych organów oraz wykaz niezależnych osób cieszących się powszechnym uznaniem, o których mowa w art. 8 ust. 4 i udostępnia je online. Wykaz ten zawiera jedynie imiona i nazwiska tych osób.
2. Państwa członkowskie informują Komisję o środkach, które podjęły w celu nałożenia sankcji w związku z jakimkolwiek naruszeniem obowiązku zachowania tajemnicy, o którym mowa w art. 13. Komisja informuje o tym pozostałe państwa członkowskie.
3. Komisja prowadzi centralne repozytorium, w którym informacje publikowane zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 są archiwizowane i udostępniane online.

(1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

*Artykuł 20***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspiera komitet ds. rozstrzygania sporów. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 21***Przegląd**

Do dnia 30 czerwca 2024 r. Komisja oceni wykonanie niniejszej dyrektywy oraz przedstawi Radzie sprawozdanie. W stosownych przypadkach sprawozdaniu temu będzie towarzyszyć wniosek ustawodawczy.

*Artykuł 22***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 30 czerwca 2019 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 23***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do każdej skargi złożonej, począwszy od dnia 1 lipca 2019 r. w odniesieniu do kwestii spornych dotyczących dochodu lub kapitału uzyskanych w roku podatkowym rozpoczynającym się w dniu 1 stycznia 2018 r. lub później. Właściwe organy zainteresowanych państw członkowskich mogą jednak wyrazić zgodę na zastosowanie niniejszej dyrektywy w odniesieniu do każdej skargi, która została złożona przed tą datą, lub w odniesieniu do wcześniejszych lat podatkowych.

*Artykuł 24***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 10 października 2017 r.

W imieniu Rady
T. TÖNISTE
Przewodniczący